Gdańsk, dnia 2 listopada 2026 r.

RAPORT PODSUMOWUJĄCY Z PRZEPROWADZONYCH KONSULTACJI SPOŁECZNYCH GDAŃSKIEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY I ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA LATA 2027-2029 zwanego dalej Programem

Konsultacje odbywały się w trybie i na zasadach określonych uchwałą Nr XVI/494/15 Rady Miasta Gdańska z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych z mieszkańcami miasta Gdańska, zmienionej uchwałą Nr XVIII/546/16 z dnia 28 stycznia 2016 r., uchwałą Nr XXVIII/764/16 z dnia 25 sierpnia 2016 r., oraz postanowieniami zarządzenia 1717/26 Prezydenta Miasta Gdańska z dnia 12 października 2026 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu Programu pn. Gdański Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2027-2029.

I. Termin konsultacji społecznych

Konsultacje prowadzone były w terminie od 19 października do 1 listopada 2026 r. Informacje o planowanych konsultacjach Programu podane zostały do publicznej wiadomości przez zamieszczenie ich na stronach internetowych: miasta Gdańska, Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku, w Biuletynie Informacji Publicznej, newsletterze gdańskich organizacji pozarządowych, profilu FB MOPR. Informacje zostały także: wywieszone na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Gdańsku, rozesłane drogą mailową do gdańskich organizacji pozarządowych, które na stałe współpracują z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Gdańsku oraz mediów i Rad Dzielnic.

II. Podmioty zaangażowane w przebieg konsultacji

Nad poprawnym przeprowadzeniem konsultacji społecznych czuwał Zespół ds. konsultacji projektu Gdańskiego Programu Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2027-2029 powołany na mocy ww. Zarządzenia Nr 1717/26 Prezydenta Miasta Gdańska. Do zadań Zespołu należało przygotowanie i przeprowadzenie konsultacji projektu Programu z mieszkankami i mieszkańcami Gdańska oraz z podmiotami realizującymi działania statutowe w obszarze wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej. Po zakończeniu przyjmowania uwag i opinii Zespół dokonał ich analizy oraz przygotował Raport podsumowujący z przeprowadzonych konsultacji.

ul. Nowe Ogrody 8/12, 80-803 Gdańsk
tel. 58 323 63 12, sekretariat.prezydenta@gdansk.gda.pl
ISO 9001:2015; ISO 37120:2014

III. Opis przebiegu konsultacji

Konsultacje społeczne Programu rozpoczęły się w dniu 19 października 2026 r., a zakończyły 1 listopada 2026 r. Projekt Programu oraz informacje dotyczące przebiegu i form konsultacji zostały zamieszczone w Zarządzeniu Nr 1717/26 Prezydenta Miasta Gdańska z dnia 12 października 2026 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu Programu pn. Gdański Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2027-2029 w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie miasta Gdańska i Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku. W Formularzu zgłaszania uwag wskazano osoby/podmioty uprawnione do uczestnictwa w konsultacjach społecznych projektu Programu oraz szczegółowe informacje dotyczące przetwarzania danych osobowych.

Konsultacje przeprowadzone były jako badanie poglądów mieszkanek i mieszkańców Gdańska przez zebranie opinii, uwag lub propozycji zmian do projektu Programu na piśmie z wykorzystaniem Formularza zgłaszania uwag w następujących formach:

- osobiście w punkcie konsultacyjnym w pokoju 207 w budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku przy ul. Konrada Leczkowa 1A w dniach i godzinach pracy Ośrodka,
- osobiście podczas otwartego spotkania konsultacyjnego w dniu 21 października 2026 r. w godz. 15.00-17.00, w dużej sali w siedzibie MOPR w Gdańsku przy ul. Konrada Leczkowa 1A. W spotkaniu uczestniczyło 8 osób,
- za pośrednictwem poczty na adres: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku, ul. Konrada Leczkowa 1A, 80-432 Gdańsk,
- za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres: aleksandra.dudek@gdansk.gda.pl.

W ramach prowadzonych konsultacji w ww. terminie wpłynęły 52 uwagi do projektu Programu przekazane przez mieszkańców Gdańska, ośrodek adopcyjny oraz organizację pozarządową.

Zespół ds. konsultacji społecznych podjął decyzję o pozytywnym rozpatrzeniu 45 uwag w całości, a 1 uwaga uwzględniona została częściowo. 2 uwagi, która wpłynęły drogą elektroniczną z pominięciem formularza, zostały uwzględnione przez Zespół ds. konsultacji społecznych Programu. 6 uwag pozostało nieuwzględnionych.

Protokół z posiedzenia Zespołu ds. konsultacji społecznych projektu Gdańskiego Programu Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2027-2029 powołanego Zarządzeniem 1717/26 Prezydenta Miasta Gdańska z dnia 12 października 2026 r.

<table>
<tr><td>Data Posiedzenia:
2 listopada 2026 r.</td><td>Miejsce posiedzenia:
x posiedzenie odbyło się zdalnie (online)
□ posiedzenie odbyło się w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku</td></tr>
<tr><td colspan="2">Organizator posiedzenia:
Przewodnicząca Zespołu</td></tr>
<tr><td colspan="2">Przebieg posiedzenia:
I. Analiza przebiegu konsultacji
II. Analiza wniosków
III. Sporządzenie raportu podsumowującego konsultacje</td></tr>
<tr><td colspan="2">Osoba prowadząca:
Anna Lewicka</td></tr>
<tr><td>Protokół sporządziła:
Izabela Chludzińska</td><td>Data:
2 listopada 2026 r.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Uczestnicy posiedzenia:
Anna Lewicka – członkini Zespołu – Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku
Hanna Kuligowska – członkini Zespołu – Wydział Rozwoju Społecznego Urzędu Miejskiego w Gdańsku
Aldona Wojtczak – członkini Zespołu – Fundacja Metapomoc
Aleksandra Dudek – członkini Zespołu – Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku
Izabela Chludzińska – inspektorka Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku</td></tr>
</table>

I. ANALIZA PRZEBIEGU KONSULTACJI PROGRAMU

Konsultacje przeprowadzone zostały zgodnie z uchwałą Nr XVI/494/15 Rady Miasta Gdańska z dnia 26 listopada 2015 roku w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych z mieszkańcami miasta Gdańska, ze zmianami.

Informacje o planowanych konsultacjach Programu podane zostały do publicznej wiadomości przez zamieszczenie ich na stronach internetowych: miasta Gdańska, Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku, w Biuletynie Informacji Publicznej, newsletterze gdańskich organizacji pozarządowych, profilu FB MOPR. Informacje zostały także: wywieszone na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Gdańsku, rozesłane drogą mailową do gdańskich organizacji pozarządowych, które na stałe współpracują z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Gdańsku oraz mediów i Rad Dzielnic.

Konsultacje prowadzone były w terminie od 19 października do 1 listopada 2026 r.

W celu przeprowadzenia konsultacji społecznych Zarządzeniem 1717/26 Prezydenta Miasta Gdańska z dnia 12 października 2026 r. powołano Zespół ds. konsultacji projektu Programu. Po zakończeniu przyjmowania uwag i opinii Zespół dokonał ich analizy oraz przygotował Raport podsumowujący z przeprowadzonych konsultacji.

Projekt Programu, informacje dotyczące przebiegu i form konsultacji zostały zamieszczone w Zarządzeniu Nr 1717/26 Prezydenta Miasta Gdańska z dnia 12 października 2026 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu Programu pn. Gdański Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2027-2029 w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie miasta Gdańska i Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku. W Formularzu zgłaszania uwag wskazano osoby/podmioty uprawnione do uczestnictwa w konsultacjach społecznych projektu Programu oraz szczegółowe informacje dotyczące przetwarzania danych osobowych.
Konsultacje przeprowadzone były jako badanie poglądów mieszkanek i mieszkańców Gdańska przez zebranie opinii, uwag lub propozycji zmian do projektu Programu na piśmie z wykorzystaniem Formularza zgłaszania uwag w następujących formach:

- osobiście w punkcie konsultacyjnym w pokoju 207 w budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku przy ul. Konrada Leczkowa 1A w dniach i godzinach pracy Ośrodka,
- osobiście podczas otwartego spotkania konsultacyjnego w dniu 21 października 2026 r. w godz. 15.00-17.00, w dużej sali w siedzibie MOPR w Gdańsku przy ul. Konrada Leczkowa 1A. W spotkaniu uczestniczyło 8 osób,

- za pośrednictwem poczty na adres: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku, ul. Konrada Leczkowa 1A, 80-432 Gdańsk,
- za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres: aleksandra.dudek@gdansk.gda.pl.

II. ANALIZA WNIOSKÓW

W ramach prowadzonych konsultacji we wskazanym wyżej czasie:
- **wpłynęły 3 Formularze zgłaszania uwag drogą mailową** od mieszkańców Gdańska oraz ośrodka adopcyjnego,
- **wpłynęły 2 uwagi drogą elektroniczną** z pominięciem Formularza.

Uwagi te przedstawiono w tabeli wraz ze stanowiskiem Zespołu ds. konsultacji społecznych.

DOKŁADNE WSKAZANIE TREŚCI DO KTÓREJ ODNOSI SIĘ UWAGA	**TREŚĆ UWAGI (PROPOZYCJA ZMIANY)**	**UZASADNIENIE**	**STANOWISKO ZESPOŁU** (głosowanie jawne)
III.6 Cel szczegółowy 4: Zintensyfikowanie procesu usamodzielnienia i integracji ze środowiskiem wychowanków opuszczających zastępcze formy pieczy, str. 37	Dodanie zadania „Udzielanie dofinansowań do wynajmu lokalu mieszkalnego dla osób usamodzielnianych"		Uwaga uwzględniona

II.2 Zasoby systemu pieczy zastępczej, str.14	Należy włączyć w cały program Niezawodowe Niespokrewnione Rodziny Zastępcze	W przedłożonym projekcie programu całkowicie pominięto niezawodowe, niespokrewnione rodziny zastępcze, mimo że w praktyce realizują one te same zadania opiekuńcze, wychowawcze i społeczne wobec dzieci co rodziny zastępcze zawodowe. Takie podejście budzi istotne zastrzeżenia z następujących powodów: 1. Tożsamy zakres obowiązków wobec dziecka Niezawodowe i niespokrewnione rodziny zastępcze zapewniają dzieciom całodobową opiekę, wychowanie, wsparcie emocjonalne, edukacyjne i zdrowotne, a także współpracują z instytucjami systemu pieczy zastępczej. Zakres wykonywanych zadań jest zasadniczo taki sam jak w przypadku rodzin zawodowych. Różnica sprowadza się głównie do formy organizacyjnej i zasad wynagradzania, a nie do jakości czy zakresu sprawowanej opieki. 2. Kluczowa rola w systemie pieczy zastępczej Niezawodowe niespokrewnione rodziny zastępcze stanowią istotny element systemu pieczy zastępczej i przejmują odpowiedzialność za wychowanie dzieci pozbawionych właściwej opieki rodzicielskiej. Bez ich zaangażowania wiele dzieci musiałoby trafić do placówek instytucjonalnych, co pozostaje w sprzeczności z preferowanym kierunkiem rozwoju pieczy zastępczej. 3. Naruszenie zasady równego traktowania Koncentrowanie działań i wsparcia wyłącznie na rodzinach zawodowych prowadzi do	Uwaga częściowo uwzględniona

		nierównego traktowania podmiotów realizujących ten sam cel publiczny. Wsparcie powinno być projektowane przede wszystkim z perspektywy dobra dziecka i faktycznie wykonywanych zadań, a nie wyłącznie statusu formalnego rodziny zastępczej. 4. Ryzyko osłabienia systemu pieczy zastępczej Brak uwzględnienia potrzeb niezawodowych niespokrewnionych rodzin zastępczych może skutkować zniechęceniem obecnych opiekunów oraz ograniczeniem liczby kandydatów do pełnienia tej funkcji. W dłuższej perspektywie może to doprowadzić do zmniejszenia dostępności pieczy zastępczej w Gdańsku. 5. Brak spójności z celami programu Jeżeli celem programu jest rozwój rodzinnej pieczy zastępczej oraz poprawa jakości opieki nad dziećmi, działania powinny obejmować wszystkie formy rodzin zastępczych, w tym rodziny niezawodowe niespokrewnione, które każdego dnia realizują zadania na rzecz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. 6. Konieczność zapewnienia adekwatnego wsparcia finansowego dla niezawodowych rodzin zastępczych Projekt programu nie odnosi się do kwestii wzmocnienia finansowego niezawodowych, niespokrewnionych rodzin zastępczych, mimo że ponoszą one realne koszty związane z wychowaniem dzieci oraz wykonują obowiązki porównywalne z rodzinami zawodowymi.	

		W praktyce rodziny te przejmują na siebie odpowiedzialność za codzienną opiekę, edukację, organizację leczenia, terapii, zajęć dodatkowych oraz wsparcie emocjonalne dzieci, często kosztem własnej aktywności zawodowej i życia rodzinnego. Brak odpowiednich mechanizmów finansowych skutkuje sytuacją, w której ciężar realizacji zadań publicznych związanych z pieczą zastępczą jest w znacznym stopniu przenoszony na prywatne budżety rodzin. Jest to szczególnie istotne w przypadku dzieci wymagających specjalistycznego leczenia, terapii lub zwiększonych nakładów wychowawczych. Należy podkreślić, że inwestowanie w niezawodowe niespokrewnione rodziny zastępcze jest równocześnie działaniem racjonalnym ekonomicznie. Koszt utrzymania dziecka w niezawodowej pieczy zastępczej jest znacznie niższy niż w pieczy instytucjonalnej, a jednocześnie zapewnia dziecku lepsze warunki rozwoju i większe szanse na prawidłowe funkcjonowanie społeczne w przyszłości. Wsparcie finansowe niezawodowych niespokrewnionych rodzin zastępczych powinno być traktowane nie jako przywilej, lecz jako forma rekompensaty za realizację zadań publicznych wykonywanych w interesie miasta i jego mieszkańców. W związku z powyższym program powinien przewidywać konkretne instrumenty	

		finansowego wsparcia niezawodowych, niespokrewnionych rodzin zastępczych, w szczególności dodatki motywacyjne, zwiększone świadczenia na utrzymanie dzieci, dofinansowanie kosztów terapii, edukacji i wypoczynku dzieci oraz wsparcie w sytuacjach kryzysowych. Pominięcie tej grupy opiekunów może prowadzić do spadku zainteresowania pełnieniem zastępczej, konsekwencji a funkcji w do pogłębiania problemów kadrowych w systemie pieczy zastępczej w Gdańsku.	
Wniosek Nr 7. Zwiększenie dostępności wsparcia mieszkaniowego, str. 22	Brak wyszczególnienia w Projekcie mieszkań ze wsparciem na rzecz usamodzielnianych wychowanków opuszczających pieczę.	To właśnie mieszkania ze wsparciem są pomostem między mieszkaniem treningowym a samodzielnym mieszkaniem w mieszkaniu docelowym a tym samym samodzielnym już życiem Mieszkania ze wsparciem zostały opisane w Programie „Dom" Fundacji METAPOMOC – Program rozwojowy „PATRON" z mieszkaniem ze wsparciem" przyjęty zarządzeniem Prezydenta Miasta Gdańska nr 326/20 z dnia 11 marca 2020.	Uwaga uwzględniona
I. Wprowadzenie s. 2 I. Wprowadzenie, akapit o zarządzeniu „Zespół Zarządzający Gdańskim Programu Wspierania Rodziny..."	„Zespół Zarządzający Gdańskim Programem Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024 2026".	Błąd fleksyjny: po określeniu „zarządzający" wymagany jest narzędnik („Programem").	Uwaga uwzględniona
I. Wprowadzenie s. 3 I.1, definicja POW W definicji wymieniono	„placówka opiekuńczo wychowawcza może być prowadzona jako placówka typu	M.in. 101 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przewiduje cztery typy placówek.	Uwaga uwzględniona

placówki typu socjalizacyjnego, interwencyjnego i specjalistyczno terapeutycznego – pominięto tym samym typ rodzinny.	socjalizacyjnego, interwencyjnego, specjalistyczno terapeutycznego albo rodzinnego".		
I. Wprowadzenie s. 4 I.1, definicja rodziny niezawodowej „tworzą małżonkowie lub osoby niepozostające w związku małżeńskim..."	„Rodzinę zastępczą niezawodową mogą tworzyć małżonkowie albo osoba niepozostająca w związku małżeńskim, z wyłączeniem wstępnych dziecka i jego rodzeństwa".	Dostosowanie brzmienia do ustawowego sposobu określenia podmiotów tworzących rodzinę zastępczą oraz poprawa składni.	Uwaga uwzględniona
I. Wprowadzenie s. 4 I.1, definicja rodziny niezawodowej „nie będących jego rodzeństwem".	„niebędących jego rodzeństwem".	Poprawna pisownia łączna imiesłowu przymiotnikowego z „nie".	Uwaga uwzględniona
I. Wprowadzenie s. 4 I.1, definicja RDD „sprawuje pieczę nad maksymalnie 8 dzieci".	„co do zasady w rodzinnym domu dziecka może jednocześnie przebywać nie więcej niż osiem dzieci oraz innych osób wskazanych w ustawie; przepisy przewidują odstępstwo w przypadku rodzeństwa".	Ośmioro dzieci jest zasadniczym limitem, ale m.in. 61 ustawy przewiduje wyjątek. W obecnym zapisie limit przedstawiono jako bezwzględny.	Uwaga uwzględniona
I. Wprowadzenie s. 8	„Model na rzecz Równego Traktowania".	Nie istnieje dokument o takiej nazwie.	Uwaga uwzględniona

I.4, lista innych dokumentów – model równego traktowania „Model na rzecz Równego Traktowania Domowej na lata 2025 2030".			
II. Diagnoza s. 9 Tabela „ludność Gdańska", wiersz: dzieci i młodzież Wartości: 2023 r. – 82 273; 2025 r. – 81 480; zmiana 2025/2023: „+793".	W kolumnie „2025/2023" wpisać „−793".	81 480 – 82 273 = −793, a nie +793; błędnie wskazano kierunek zmiany.	Uwaga uwzględniona
II. Diagnoza s. 9 Tabela „ludność Gdańska", wiersz: odsetek dzieci Wartości: 16,9 i 16,7; zmiana „−0,2%".	W kolumnie zmiany wpisać „−0,2 p.p.".	Różnicę dwóch odsetków należy podawać w punktach procentowych, a nie w procentach, to zupełnie inna miara.	Uwaga uwzględniona
II. Diagnoza s. 9 II. Diagnoza, akapit o pomocy społecznej „najwięcej rodzin objętych pomocą społeczną liczyły rodziny z jednym dzieckiem".	„najliczniejszą grupę rodzin objętych pomocą społeczną stanowiły rodziny z jednym dzieckiem".	Niepoprawna konstrukcja składniowa.	Uwaga uwzględniona

II. Diagnoza s. 11 II.1.1, akapit o CSR „Angażowanie potencjału firm [...] zasobów biznesu oraz sieci lokalnych partnerstw są elementem wsparcia środowiskowego".	„Wykorzystanie potencjału firm oraz sieci lokalnych partnerstw stanowi element wsparcia środowiskowego klientów MOPR".	Niezgodność liczby podmiotu i orzeczenia oraz nieczytelna składnia zdania.	Uwaga uwzględniona
II. Diagnoza s. 11 II.1.2, akapit o rodzinach wspierających „Liczba rodzin w Gdańsku wzrasta".	„W latach 2023–2025 liczba rodzin wspierających w Gdańsku zwiększyła się z 17 do 25; w 2025 r. pozostała na poziomie z roku poprzedniego".	Dane pokazują wzrost w całym okresie, ale stagnację między 2024 a 2025 r. Nie można więc ograniczyć się do wskazania wzrostu.	Uwaga uwzględniona
II. Diagnoza s. 11 II.1.2, akapit o udziale Gdańska w województwie „w 2025 roku 75% rodzin wspierających w województwie znajdowało się w Gdańsku".	„w 2025 r. 75,8% rodzin wspierających w województwie funkcjonowało w Gdańsku".	W tabeli obok podano wartość 75,8%, chcąc zaokrąglić do pełnych wartości mówilibyśmy o 76%, a nie 75.	Uwaga uwzględniona
II. Diagnoza s. 12 Tabela „asystentura rodziny", wiersz: zobowiązane przez sąd Wartości: 2023 r.	W kolumnie „2025/2023" wpisać „−18".	216 – 234 = −18; błędnie wskazano wzrost zamiast spadku.	Uwaga uwzględniona

– 234; 2025 r. – 216; zmiana „+18".			
II. Diagnoza s. 12 II.1.3, akapit pod tabelą asystentury „spadek z 73 do 42 w latach 2023–2025".	„spadek z 73 do 41 w latach 2023–2025".	Tabela na tej samej stronie podaje 41 dzieci w 2025 r., należy ujednolicić treść.	Uwaga uwzględniona
II. Diagnoza s. 13 II.1.4, pierwszy akapit „Pomimo spadku liczby rodzin, ich intensywność jest wysoka".	„Pomimo spadku liczby konsultacji psychologicznych liczba udzielonych porad pozostaje znaczna".	Nie wiadomo, do czego odnosi się „ich intensywność"; w tabeli przedstawiono liczbę konsultacji, nie rodzin.	Uwaga uwzględniona
II. Diagnoza s. 13 II.1.4, akapit o poradnictwie interdyscyplinarnym „w 2025 roku wzrosła z 47 do 74 rodzin".	„w 2025 r. liczba rodzin korzystających z takiego poradnictwa wzrosła z 47 do 74".	Brak podmiotu przy orzeczeniu „wzrosła".	Uwaga uwzględniona
II. Diagnoza s. 13 II.1.4, akapit o Centrum Pomocy Dzieciom „w oparciu pomoc psychologiczną, terapeutyczną, prawną i socjalną".	„poprzez zapewnienie pomocy psychologicznej, terapeutycznej, prawnej i socjalnej".	Brak przyimka i niepoprawna składnia.	Uwaga uwzględniona
II. Diagnoza s. 13	„W latach 2023–2025 liczba konsultacji terapeuty wzrosła ze 107	Nie występuje nieprzerwany wzrost rok do roku; warto przedstawić trend zgodnie z tabelą.	Uwaga uwzględniona

II.1.4, akapit o konsultacjach terapeuty uzależnień „Wzrastająca liczba konsultacji rodzin wskazuje na konieczność realizacji tego zadania".	do 131, choć w 2025 r. była nieco niższa niż rok wcześniej (135)".		
II. Diagnoza s. 14 II.2, akapit o liczbie dzieci w pieczy zastępczej. „W 2025 roku 32 dzieci, pomimo decyzji sądu o umieszczeniu w pieczy zastępczej, pozostało w rodzinach biologicznych".	Zaleca się uzupełnienie części III Programu o działania zmierzające do ograniczenia liczby niezrealizowanych orzeczeń sądowych dotyczących umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Proponuje się monitorowanie liczby dzieci oczekujących na realizację orzeczenia i czasu oczekiwania, a także podejmowanie działań zwiększających dostępność odpowiednich miejsc w pieczy.	W diagnozie stwierdzono, że w 2025 r. 32 dzieci pozostało w rodzinach biologicznych pomimo orzeczenia sądu. Problem dotyczy bezpieczeństwa dzieci i wydolności systemu pieczy zastępczej. M.in. 180 pkt 2 ustawy wskazuje zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej jako zadanie własne powiatu, natomiast w części programowej nie przewidziano odrębnych działań ani mierników służących ograniczeniu tego problemu.	Uwaga uwzględniona
II. Diagnoza s. 15 II.2.1, tabela „rodziny zastępcze" Tabela pod nagłówkiem „rodziny zastępcze" ujmuje jako „w tym" również rodzinne domy dziecka.	Należy zmienić tytuł na „Rodzinne formy pieczy zastępczej" i wyodrębnić osobne wiersze dla rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka.	Rodzinny dom dziecka jest odrębną formą rodzinnej pieczy zastępczej i nie powinien być przedstawiony jako podtyp rodziny zastępczej.	Uwaga uwzględniona

II. Diagnoza s. 15 II.2.1, tabela odsetka dzieci w pieczy rodzinnej – Gdańsk Wskaźnik: 68,6% w 2023 r.; 71,5% w 2025 r.; zmiana „+2,9%".	W kolumnie „2025/2023" wpisać „+2,9 p.p.".	71,5% − 68,6% = 2,9 punktu procentowego.	Uwaga uwzględniona
II. Diagnoza s. 15 II.2.1, tabela odsetka dzieci w pieczy rodzinnej – województwo Wskaźnik: 80,8% w 2023 r.; 81,2% w 2025 r.; zmiana „+0,4%".	W kolumnie „2025/2023" wpisać „+0,4 p.p.".	81,2% − 80,8% = 0,4 punktu procentowego.	Uwaga uwzględniona
II. Diagnoza s. 15 II.2.1, akapit o deinstytucjonalizacji „Choć w Gdańsku w niższym stopniu".	„Pomimo wzrostu udziału dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w Gdańsku, wskaźnik ten pozostawał niższy niż w całym województwie (71,5% wobec 81,2% w 2025 r.)".	Oryginalne zdanie jest niepełne; porównanie może dotyczyć zarówno poziomu wskaźnika, jak i tempa wzrostu.	Uwaga uwzględniona
II. Diagnoza s. 16 II.2.1, akapit o szkoleniach wyjazdowych „odnotowano znaczy wzrost zainteresowania".	„odnotowano znaczny wzrost zainteresowania".	Literówka.	Uwaga uwzględniona

II. Diagnoza s. 19 II.3, wniosek nr 1 „możliwości korzystania z rożnych, elastycznych form pomocy".	„możliwości korzystania z różnych, elastycznych form pomocy".	Literówka.	Uwaga uwzględniona
II. Diagnoza s. 20 II.3, wniosek nr 4 „Rozwój zakresowo dostosowanego poradnictwa dla rodzin może przyczynić do zwiększenia samodzielności".	„Rozwój poradnictwa dostosowanego do potrzeb rodzin może przyczynić się do zwiększenia ich samodzielności".	Niepoprawne połączenie „przyczynić do" oraz niezręczne określenie „zakresowo dostosowanego".	Uwaga uwzględniona
II. Diagnoza s. 21 II.3, wniosek nr 6, akapit pierwszy „wsparcia odpowiadającego indywidualnym potrzebom, zasobom i możliwościom osobie".	„wsparcia odpowiadającego indywidualnym potrzebom, zasobom i możliwościom osoby".	Błędny przypadek rzeczownika.	Uwaga uwzględniona
II. Diagnoza s. 23 II.3, wniosek nr 9 „pełna informacja o zapewnianym	„pełna informacja o wsparciu zapewnianym przez powiat".	Błąd fleksyjny.	Uwaga uwzględniona

przez powiat wsparcia".			
II. Diagnoza s. 24 II.3, wniosek nr 10 „nie mające wiedzy na temat obowiązków".	„niemające wiedzy na temat obowiązków".	Poprawna pisownia łączna.	Uwaga uwzględniona
II. Diagnoza s. 24 II.3, wniosek nr 10 „brakuje im umiejętności motywacji do działania siebie oraz innych osób".	„brakuje im umiejętności motywowania wychowanków do podejmowania działań" – jeżeli taki jest zamierzony sens wypowiedzi.	Obecny zapis jest składniowo wadliwy i niejednoznaczny.	Uwaga uwzględniona
II. Diagnoza s. 25 II.3, wniosek nr 14 – źródło „Źródło dane MOPR, spotkanie dot. opracowania Programu".	„Źródło danych: dane MOPR"	Brakuje dwukropka	Uwaga uwzględniona
II. Diagnoza s. 26 II.3, wniosek nr 15 „Osoby zaangażowanie w rozwój systemu pieczy zastępczej".	„Osoby zaangażowane w rozwój systemu pieczy zastępczej".	Błąd fleksyjny.	Uwaga uwzględniona
III. Cele Programu s. 27 III.2, limit rodzin zastępczych	„Roczny limit rodzin zastępczych zawodowych"	M.in. 180 pkt 1 ustawy wymaga wskazania rocznego limitu rodzin zastępczych zawodowych; „uzawodowione formy" to pojęcie szersze i niejednoznaczne.	Uwaga uwzględniona

Nagłówek „Limit uzawodowionych form rodzinnej pieczy zastępczej"			
III. Cele Programu s. 27 III.2, tabela „Limit uzawodowionych form rodzinnej pieczy zastępczej". W latach 2027–2029 podano po 8 w każdym roku.	Zaleca się jednoznaczne wskazanie, czy wartości 8 dotyczą nowych rodzin zastępczych zawodowych przewidzianych do utworzenia w poszczególnych latach, czy też łącznej liczby funkcjonujących rodzin. Jeśli chodzi o nowe rodziny, należy zaznaczyć to w tytule tabeli lub objaśnieniu.	W diagnozie wskazano, że w 2025 r. funkcjonowało w Gdańsku 47 rodzin zastępczych zawodowych. Na tym tle wartość 8 w tabeli limitów wymaga objaśnienia. Jednoznaczne określenie podstawy limitu jest istotne dla interpretacji obowiązku wynikającego z m.in. 180 pkt 1 ustawy i oceny planowanego rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej.	Uwaga uwzględniona
III. Cele Programu s. 27 III.2, akapit o niewykorzystanym limicie „Limit niewykorzystany w danym roku może zostać wykorzystany w kolejnych latach...".	„Niewykorzystanie limitu w danym roku będzie uwzględniane przy planowaniu działań w kolejnych latach, z zachowaniem limitów obowiązujących w poszczególnych latach kalendarzowych".	Obecny zapis może sugerować automatyczne sumowanie limitów na kolejne lata; wymaga doprecyzowania.	Uwaga uwzględniona
III. Cele Programu s. 28 III.3, zadanie 2 – wskaźniki. Wskaźniki obejmują wyłącznie liczbę kampanii i szkoleń rodzin wspierających.	Dodać wskaźnik „liczba nowych rodzin wspierających, które podjęły współpracę z MOPR w danym roku" i wyznaczyć wartości docelowe.	Liczba wydarzeń nie pokazuje, czy zwiększyła się liczba faktycznie działających rodzin wspierających.	Uwaga nieuwzględniona

III. Cele Programu s. 30 III.3, zadanie 9, wskaźnik ii. „Liczba złożonych do sądu wniosków o uczestnictwie w PWD", wartość docelowa 30.	Zaleca się odstąpienie od traktowania liczby wniosków kierowanych do sądu jako wskaźnika rozwoju wsparcia dziennego. Proponuje się zastąpienie lub uzupełnienie go wskaźnikiem „Liczba dzieci korzystających ze wsparcia placówek wsparcia dziennego", z określeniem wartości bazowej i docelowej.	M.in. 23 ust. 3 ustawy przyjmuje zasadę dobrowolnego pobytu dziecka w placówce wsparcia dziennego, z wyjątkiem skierowania przez sąd. Wzrost liczby wniosków sądowych nie świadczy sam w sobie o poprawie dostępności ani jakości usług. Wskaźnik powinien mierzyć rzeczywiste korzystanie dzieci z placówek, a nie intensywność korzystania z wyjątkowego trybu kierowania.	Uwaga uwzględniona
III. Cele Programu s. 30 III.3, zadanie 9: „Rozwijanie systemu opieki nad dzieckiem w placówkach wsparcia dziennego". Wskaźnik wzrostu liczby placówek z 20 do 22.	Zaleca się uzupełnienie zadania o priorytety przestrzenne rozwoju sieci placówek wsparcia dziennego, szczególnie w południowych i zachodnich dzielnicach Gdańska. Lokalizacje nowych placówek powinny wynikać z rozmieszczenia rodzin wymagających wsparcia i dostępności komunikacyjnej istniejącej oferty.	We wniosku nr 6 z diagnozy wskazano koncentrację placówek w centralnej części Gdańska i brak placówek w południowej oraz zachodniej części miasta. Sama docelowa liczba 22 placówek nie gwarantuje zmniejszenia nierówności przestrzennych, które zidentyfikowano w diagnozie.	Uwaga uwzględniona
III. Cele Programu s. 34 III.4, zadanie 10 – wartość bazowa „50 postów e mediach społecznościowych".	„50 postów w mediach społecznościowych".	Literówka.	Uwaga uwzględniona
III. Cele Programu s. 38	„specjalistyczne treningi umiejętności społecznych (TUS) oraz warsztaty dla młodzieży".	Zalecane rozwinięcie skrótu i rezygnacja z potocznego zapisu „TUSy".	Uwaga uwzględniona

III.6, zadanie 5 – nazewnictwo „specjalistyczne TUSy, warsztaty dla młodzieży".			
V. Zarządzanie, monitoring i ewaluacja s. 40 V. Zarządzanie, akapit o raporcie rocznym „Raport z poziomem wykonania wskaźników w danym roku, oceny poziomu ich realizacji, rekomendacji do działań...".	„Raport przedstawiający poziom wykonania wskaźników w danym roku, ocenę stopnia ich realizacji oraz rekomendacje dotyczące dalszych działań, w tym niezbędnych zmian w Programie".	Błędna konstrukcja składniowa	Uwaga uwzględniona
Cały dokument plik PDF Właściwości udostępnionego pliku PDF. Brak tytułu dokumentu w metadanych.	Zaleca się uzupełnienie metadanych pliku PDF o pełny tytuł „Gdański Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2027 2029" i zapewnienie jego prawidłowego wyświetlania w przeglądarkach dokumentów.	W udostępnionym pliku nie określono tytułu w metadanych PDF. Może to utrudniać identyfikację dokumentu, zwłaszcza osobom korzystającym z technologii asystujących.	Uwaga uwzględniona
Cały dokument Tabele wykorzystane w dokumencie	Zaleca się uzupełnienie wszystkich tabel zawartych w dokumencie o jednoznaczne tytuły oraz informacje o źródłach prezentowanych danych,	W dokumencie nie zastosowano jednolitego sposobu tytułowania tabel i oznaczania źródeł danych. Część tabel zawiera jedynie ogólne określenie prezentowanego zagadnienia, natomiast źródła	Uwaga uwzględniona

	umieszczone bezpośrednio przy poszczególnych tabelach.	danych zostały wskazane zbiorczo w części diagnostycznej. Przypisanie tytułów i źródeł do poszczególnych tabel zwiększy ich czytelność oraz umożliwi jednoznaczną identyfikację pochodzenia prezentowanych informacji.	
Cały dokument Tabele wykorzystane w dokumencie	Zaleca się ujednolicenie sposobu wyrównania zawartości tabel poprzez wyrównanie danych tekstowych do lewej krawędzi komórek, a wartości liczbowych do prawej krawędzi komórek.	Zastosowanie tych zasad justowania pozwoli na dostosowanie dokumentu do aktualnych standardów. Zasady wyrównywania danych w tabelach zostały określone m.in. w „Standardach dostępności dla polityki spójności 2021–2027".	Uwaga uwzględniona
I. Wprowadzanie – str. 2-6, w szczególności pkt I.1 „Wykaz pojęć i skrótów stosowanych w Programie" oraz pkt I.2 „Grupa docelowa" Str. 2 – opis założeń Programu. Str. 3-5 – wykaz pojęć i skrótów. Str. 6 – katalog odbiorców Programu	1. Uzupełnić opis głównych założeń Programu o zapis: „Program uwzględnia potrzeby dzieci i młodzieży wychowujących się w rodzinach adopcyjnych oraz rodziców adopcyjnych, w szczególności w zakresie wsparcia psychologicznego, terapeutycznego, pedagogicznego i rodzinnego, dostosowanego do indywidualnej sytuacji dziecka i rodziny". 2. Rozszerzyć pkt. I.2 poprzez dodanie do katalogu odbiorców: „- dzieci i młodzież wychowujące się w rodzinach adopcyjnych, w tym osoby w okresie dorastania i wchodzenia w dorosłość; - rodzice adopcyjni i rodziny adopcyjne potrzebujące wsparcia w realizacji	Obecny katalog odbiorców nie wymienia rodzin adopcyjnych ani dzieci wychowujących się w tych rodzinach. Brak wyraźnego wskazania tej grupy może powodować, że jej potrzeby nie zostaną uwzględnione przy planowaniu usług, zlecaniu zadań i określaniu wskaźników realizacji Programu. Dzieci, które przeszły z pieczy zastępczej do adopcji, stają się niewidzialne dla systemu. Tymczasem ich problemy pozostają, a często narastają, gdyż zmiana środowiska nasila trudności. Dodatkowo spada liczba chętnych do adopcji dzieci. Wynika to między innymi z braku wsparcia dla rodzin oraz jednocześnie większej świadomości społecznej o FASD i problemach, jakie mają dzieci z tym syndromem.	Uwaga nieuwzględniona

	funkcji opiekuńczo-wychowawczych; - osoby i rodziny w procesie adaptacji do nowej sytuacji rodzinnej po przysposobieniu". 3. Uzupełnić pkt I.1 o definicję rodziny adopcyjnej na potrzeby Programu: „rodzina adopcyjna – rodzina, w której dziecko zostało przysposobione na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu; przysposobienie tworzy trwałą więź prawną między rodzicami adopcyjnymi a dzieckiem".		
II. Diagnoza – str. 8-26, w szczególności pkt II.3 „Wnioski z diagnozy" Str. 8-10 – diagnoza sytuacji rodzin z dziećmi i korzystania ze wsparcia. Str. 19-26 – wnioski z diagnozy oraz rozpoznane potrzeby systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej.	Uzupełnić diagnozę o odrębny fragment dotyczący sytuacji rodzin adopcyjnych i dzieci przysposobionych. Proponowany zapis: „Diagnoza potrzeb rodzin objętych Programem powinna uwzględniać również sytuację dzieci i młodzieży wychowujących się w rodzinach adopcyjnych oraz ich rodziców. Wskazane jest rozpoznanie dostępności specjalistycznego wsparcia po adopcji, w szczególności poradnictwa psychologicznego, psychoterapii, konsultacji pedagogicznych, grup wsparcia dla	Diagnoza jest podstawą do określenia celów, zadań i finansowania Programu. Jeżeli rodziny adopcyjne nie zostaną uwzględnione na etapie rozpoznania potrzeb, istnieje ryzyko, że ich problemy pozostaną poza planowanym systemem wsparcia. Należy rozpoznać zarówno potrzeby dzieci, jak i rodziców adopcyjnych, którzy mierzą się z trudnościami wymagającymi specjalistycznej wiedzy. Warto zebrać dane dotyczące liczby rodzin zainteresowanych wsparciem, rodzaju zgłaszanych trudności, dostępności usług oraz barier w korzystaniu z pomocy. W przypadku braku odpowiednich danych należy zaplanować ich zbieranie.	Uwaga nieuwzględniona

	rodziców adopcyjnych oraz pomocy w sytuacjach kryzysowych. Diagnoza powinna uwzględniać potrzeby dzieci na różnych etapach rozwoju, w tym w okresie dorastania i wchodzenia w dorosłość." Ponadto proponuje się uwzględnić wnioski z konsultacji z rodzinami adopcyjnymi, organizacjami wspierającymi adopcję oraz specjalistami pracującymi z dziećmi przy przysposobieniu.		
III. Cele Programu – str. 27-39, w szczególności pkt III.1 oraz pkt III.3, zadania dotyczące wsparcia rodzin. Str. 32-34 – cel szczegółowy 2 dotyczący wsparcia rodzin zastępczych.	1. Rozszerzyć cel główny Programu, nadając mu brzmienie: „Zapewnienie optymalnego, kompleksowego i dostosowanego do indywidualnych potrzeb wsparcia dzieciom i młodzieży oraz rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, w tym rodzinom adopcyjnym i dzieciom wychowującym się w tych rodzinach." 2. W ramach celu szczegółowego 1 dodać zadanie: „Rozwój dostępnego specjalistycznego wsparcia postadopcyjnego dla dzieci, młodzieży i rodziców adopcyjnych, obejmującego konsultacje	Wprowadzenie wyraźnego celu i konkretnych zadań pozwoli przełożyć ogólną deklarację wspierania rodzin na rzeczywistą ofertę pomocy. Szczególnie istotne jest zapewnienie wsparcia po adopcji, ponieważ potrzeby rodziny zmieniają się wraz z rozwojem dziecka i ujawniają się dopiero po pewnym czasie – zwłaszcza w wieku szkolnym, kiedy to FASD i trauma wczesnodziecięca znacząco. Dostęp do odpowiednio przygotowanych specjalistów może pomóc w rozwiązywaniu trudności emocjonalnych i wychowawczych, wzmacnianiu więzi rodzinnych oraz zapobieganiu eskalacji kryzysów. Wsparcie powinno być dobrowolne, dostosowane do potrzeb i dostępne bez stygmatyzowania rodzin.	Uwaga nieuwzględniona

	psychologiczne, poradnictwo pedagogiczne, terapię rodzinną oraz warsztaty wzmacniające kompetencje wychowawcze". 3. W tabelach zadań wskazać rodziny adopcyjne i dzieci przysposobione jako odbiorców odpowiednich działań, w szczególności specjalistycznego poradnictwa, warsztatów i innych form pomocy. 4. Uwzględnić współpracę z organizacjami pozarządowymi i specjalistami mającymi doświadczenie w pracy z rodzinami adopcyjnymi.		
IV. Finansowanie Programu – str. 40 Akapit dotyczący zabezpieczania środków w budżetach jednostek instytucji i organizacji pozarządowych oraz źródeł finansowania Programu.	Uzupełnić zapis dotyczący finansowania o następujące zdanie: „W planowaniu finansowego Programu uwzględnia się również środki na rozwój i realizację specjalistycznego wsparcia dla rodzin adopcyjnych oraz dzieci i młodzieży wychowujących się w tych rodzinach, w tym na poradnictwo psychologiczne i pedagogiczne, terapię, grupy wsparcia, warsztaty oraz szkolenia dla specjalistów. Działania te mogą być realizowane bezpośrednio przez jednostki miejskie lub we	Samo wymienienie rodzin adopcyjnych w katalogu odbiorców nie zapewni dostępu do pomocy, jeżeli nie zostaną zaplanowane środki na jej realizację. Uwzględnienie tych działań w planowaniu finansowym pozwoli przygotować ofertę odpowiadającą na rzeczywiste potrzeby rodzin, rozwijać kompetencje kadry i zapewnić ciągłość usług. Nie musi to oznaczać tworzenia odrębnego systemu instytucjonalnego – możliwe jest wykorzystanie istniejących zasobów oraz współpraca z organizacjami specjalistycznymi, przy odpowiednim zabezpieczeniu środków.	Uwaga nieuwzględniona

	współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami posiadającymi odpowiednie kompetencje".		
V. Zarządzanie programem, monitoring i ewaluacja – str. 40 Akapity dotyczące monitorowania realizacji Programu na podstawie wskaźników, corocznego raportowania oraz oceny skuteczności i efektywności działań.	Uzupełnić zasady monitoringu i ewaluacji o zapis: „Monitoring realizacji Programu obejmuje również ocenę dostępności i wykorzystania wsparcia przez rodziny adopcyjne oraz dzieci i młodzież wychowujące się w tych rodzinach. W tym celu gromadzone będą, z poszanowaniem prywatności i zasad ochrony danych, informacje o liczbie rodzin korzystających z poszczególnych form pomocy, rodzaju udzielonego wsparcia, czasie oczekiwania na usługę oraz ocenie jej dostępności i przydatności". Dodać wskaźniki: 1) liczba rodzin adopcyjnych objętych wsparciem w danym roku; 2) liczba dzieci i młodzieży z rodzin adopcyjnych korzystających ze wsparcia; 3) liczba zrealizowanych konsultacji, warsztatów i grup wsparcia; 4) liczba specjalistów przeszkolonych w zakresie pracy z rodzinami adopcyjnymi; 5) wyniki oceny dostępności i jakości	Wprowadzenie mierzalnych wskaźników umożliwi ocenę, czy rodziny adopcyjne faktycznie uzyskują dostęp do pomocy, a także pozwoli określić, jakie formy wsparcia są najbardziej potrzebne. Bez odrębnego monitorowania nie będzie można wiarygodnie ocenić, czy cele dotyczące tej grupy są realizowane. Wyniki monitoringu powinny służyć doskonaleniu oferty i planowaniu kolejnych działań.	Uwaga nieuwzględniona

	oferowanych usług. Wartości bazowe należy ustalić na podstawie rozpoznania potrzeb, a wartości docelowe określić na okres obowiązywania Programu.		

Członkowie Zespołu ds. konsultacji projektu Programu po przeanalizowaniu wszystkich uwag zarekomendowali:
• uwzględnienie 45 uwag,
• częściowe uwzględnienie 1 uwagi w zakresie niezawodowych niespokrewnionych rodzin zastępczych – oprócz obszaru związanego z finansami,
• odrzucenie 6 uwag: 5 uwag w zakresie dotyczącym rodzin adopcyjnych – rodziny adopcyjne traktowane są jak wszystkie rodziny objęte wsparciem pomocy społecznej, MOPR jest otwarty na współpracę, która umożliwiłaby jak najlepsze wspieranie również rodzin adopcyjnych zgodnie z ich potrzebami oraz wspólne przygotowanie informatora dotyczącego form wsparcia, 1 uwagi w zakresie rodzin wspierających – proponowany w uwadze wskaźnik jest niemierzalny, MOPR podejmuje działania mające na celu zwiększenie liczby rodzin wspierających.

III. SPORZĄDZENIE RAPORTU PODSUMOWUJĄCEGO KONSULTACJE

Zespół ds. konsultacji przygotował Raport podsumowujący z przeprowadzonych konsultacji Programu, który stanowi załącznik do protokołu i który zostanie przekazany do akceptacji Prezydentowi Miasta Gdańska. Wszyscy członkowie Zespołu obecni na posiedzeniu zaakceptowali treść Raportu. Na tym posiedzenie Zespołu zostało zakończone.

Protokół został przeczytany i zatwierdzony przez członków Zespołu:
Anna Lewicka - członkini Zespołu
Hanna Kuligowska - członkini Zespołu
Aldona Wojtczak - członkini Zespołu
Aleksandra Dudek - członkini Zespołu

Załączniki:

1) Lista obecności,
2) Raport podsumowujący konsultacje.

INSPEKTOR
Izabela Chludzińska

DYREKTORKA
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY RODZINIE
Agnieszka Chomiuk

Izabela Chludzińska
Protokolanta

Agnieszka Chomiuk
Przewodnicząca Zespołu ds. konsultacji

ZASTĘPCZYNI PREZYDENTA
MIASTA GDAŃSKA
Monika Chabior